

EXPUNERE DE MOTIVE

Cea mai mare problemă a Sănătății o reprezintă modul de alocare și cheltuire a banilor, ca urmare a unor decizii ale managementului sistemului care nu asigură o cost-eficiență maximă și o calitate comparabilă a serviciilor pentru același nivel al calității. În ciuda promisiunilor fiecărui guvern, nu a fost posibilă reformarea sănătății pentru a se adapta cheltuielile la nivelul fondurilor disponibile și, în același timp, pentru a fi crescută în mod vizibil eficiența cheltuirii acestor fonduri, reducându-se risipa, incompetența și furtul.

Chiar dacă în ultimii 10 ani fondurile alocate sănătății au crescut de 5 ori, cifrându-se acum la peste 5 mlrd EUR anual, calitatea serviciilor medicale nu s-a îmbunătățit. Doar **o treime din fondurile Sănătății**, sunt cheltuite pentru nevoile reale ale pacienților, **restul de două treimi fiind deturnate**, conform p.5 „Impact financiar” de mai jos.

Această propunere legislativă vizează diminuarea deturnării a peste 1 mlrd EUR anual din banii sănătății, care vor recăpăta o destinație utilă pacienților, prin stoparea actualelor deturnări, evitarea costurilor nejustificate, risipei, ineficienței, incompetenței și furturilor din sistem, prin adoptarea celor mai eficiente politici publice.

Această propunere legislativă vizează înființarea Agenției Naționale de Management în Sănătate (ANMS), independentă politic, aflată sub controlul Senatului României, printr-un Consiliu ales de grupurile parlamentare, dar și prin auditări internaționale, organizată pe principii care garantează eficiența managerială și economică, prin selecția neutră și obiectivă a specialiștilor cu competențe dovedite, transparența decizională, lipsa influenței politice în luarea deciziilor, lipsa conflictului de interese și incompatibilităților, organizație care va putea fundamenta și implementa reformele din Sănătate, oferind Guvernului și Parlamentului, dar și opiniei publice și specialiștilor din sănătate, datele necesare, prezentate inteligibil, privind situația de moment a sistemului, evoluția lui în timp, toate acestea rezultate din cercetarea științifică privind aplicarea în România a ceea ce se numește **Health Technology Assessment (HTA)**, privind **evaluarea tehnologiilor din sănătate**, a măsurilor profilactice, procedurilor de diagnostic și tratament medical și chirurgical și procedurilor de recuperare medicală, date prin care se vor putea propune și fundamenta măsurile raționale pentru îmbunătățirea calității serviciilor, constatarea deficiențelor măsurilor adoptate anterior și va propune, în continuare, soluții de eficientizare și corectarea acestor măsuri.

Această propunere legislativă este conformă cu modelul HTA aprobat de OMS prin rezoluția WHA60.29 din 2007, care precizează: „The resolution covers issues arising from the inappropriate deployment and use of health technologies, and the need to establish priorities in the selection and management of health technologies, specifically medical devices. By adopting this resolution, delegations from Member States acknowledged the importance of health technologies for achieving health-related development goals; urged expansion of expertise in the field of health technologies, in particular medical devices; and requested that the World Health Organization (WHO) take specific actions to support Member States”.

Această propunere legislativă transpune multiplele recomandări menționate în Raportul privind sistemul sanitar din România, emis în 2012, la comanda Guvernului României, de către NICE International (National Institute for Health and Care Excellence, a non-departmental public body of the Department of Health in the United Kingdom), **care menționează necesitatea concentrării pe funcția HTA în baza următoarelor concluzii legate de sistemul de Sănătate din România și recomandări:**

- în România nu există nicio analiză a prețului, a eficienței costurilor, a impactului bugetar total sau a costului de oportunitate pentru sistemul de sănătate de care să se țină seama sau care să influențeze utilizarea oricăror resurse financiare, care să determine eficiență și asistență de înaltă calitate;
- este nevoie de reguli aplicabile, regulamente solide și supravegherea eficientă a aplicării acestora;
- sunt necesare culegerea unor date de calitate, credibile, și o documentație privind costurile reale și componentele costurilor, trebuie măsurată cât mai precis fiecare acțiune a participanților din sistem;
- **este necesară introducerea HTA în procesul de luare a deciziilor privind alocarea resurselor;**
- actorii cheie din sistem, precum CNAS și MS, trebuie implicați în stabilirea priorităților și mecanismelor de monitorizare a adoptării și impactului și, de asemenea, trebuie să se angajeze să acționeze în concordanță cu rezultatele acestor evaluări bazate pe dovezi;
- evaluarea completă a tehnologiilor medicale HTA trebuie introdusă pentru medicamentele noi și ulterior pentru alte tehnologii și servicii medicale ca obiectiv specific pe termen mediu și lung (2-5 ani);
- dezvoltarea capacității pentru o sintetizare și revizuire independentă a dovezilor; necesită un fundament legal corespunzător și o reglementare adecvată.

Experiența din ultimii 25 de ani arată că Ministerul Sănătății, parte a Executivului, organizat politic, nu se bucură de încrederea populației, pentru că nu a dovedit că știe cum să administreze competențele și banii din sistem, nu a

Propunere legislativă pentru înființarea Agenției Naționale de Management în Sănătate (ANMS)

conformă cu rezoluția OMS nr. WHA60.29/2007 și recomandările din raportul emis în 2012 la comanda Guvernului României de către NICE International (UK) privind necesitatea implementării în România a modelului Health Technology Assessment (HTA)

Problema de management	Situția actuală	Propunere legislativă
A. Stabilirea standardelor din Sănătate - de cost, de procedură și de calitate - care să fie sustenabile financiar și aplicabile următorului exercițiu bugetar, identificate prin evaluarea tehnologiilor în sănătate - Health Technology Assessment (HTA):		
1. Stabilirea costurilor acceptabile pt. Fondul public de sănătate al unui an fără boală	Nu a fost pus în discuție	Propus de ANMS și acceptat de organismele din sănătate (MS, CNAS, asociațiile pacienților)
2. Evaluarea medicamentelor și altor tehnologii medicale	Incompletă, irațională, influențată de forțe politice și economice	Realizată de ANMS, agenție independentă politic și economic, dotată cu specialiști independenți
3. Realizarea ghidurilor și protocoalelor naționale adaptate la bugetul din sănătate	Ghiduri deficitare, imposibil de pus în practică pt. toate cazurile, din lipsă de fonduri, personal și aparatură	Realizate de ANMS pe baze sustenabile raportate la bugetul din sănătate
4. Monitorizarea aplicării ghidurilor și protocoalelor, pentru îmbunătățirea lor	Lipsește	Efectuată continuu de ANMS
5. Monitorizarea calității actului medical	Lipsește	ANMS monitorizează și informează decidenții pentru corectare și organele abilitate pentru sancțiuni
6. Stabilirea pachetului serviciilor medicale de bază acoperite de asigurarea publică	S-a realizat prin decizie politică, fără a fi bazată pe studii care să arate sustenabilitatea sa	ANMS studiază situația actuală și impactul diverselor tehnologii medicale și propune, pe acest fundament, pachetul serviciilor de bază
B. Aplicarea standardelor din Sănătate, obligatorii pentru exercițiul bugetar în curs în procesul alocării/contractării fondurilor și respectiv cheltuirii banilor prin achiziții publice:		
7. Standarde de calitate	Lipsește	Propuse de ANMS, aprobate și implementate de MS
8. Standarde de procedură	Lipsește	Propuse de ANMS, aprobate și implementate de MS
9. Standarde de preț	Lipsește	Propuse de ANMS, aprobate și implementate de MS
10. Control al eficienței achizițiilor	Lipsește	Efectuat de ANMS
11. Verificarea aplicării standardelor	Lipsește	ANMS efectuează controlul și sesizează organismele competente în situația în care acestea nu sunt respectate

reușit să aplice mecanisme pentru elaborarea unor studii și propunerii cu măsuri raționale, acceptate de populație și de decidenții politici din toate partidele.

Acceptarea largă a măsurilor de reformă din sănătate poate fi realizată numai dacă acestea sunt propuse de un organism care să se bucure de încredere, independent politic și care să își elaboreze propunerile numai pe baza datelor colectate în mod științific, din mediul științific internațional și din studierea situației actuale a sistemului de sănătate din România.

Un astfel de organism independent politic ar putea fundamenta cu date programele de reformă care să fie acceptate de toate guvernele, indiferent de culoarea lor politică, programe ce vor putea fi aplicate în mod coerent, pe perioade lungi de timp, unde măsurile au efecte la mare distanță în timp față de momentul începerii aplicării lor.

Această instituție profesională, apolitică, va beneficia de încrederea populației și, în consecință, măsurile guvernelor, dacă vor fi concordante cu recomandările ANMS, vor putea fi mai ușor implementate, beneficiind de aprobarea unei mari părți a populației și a specialiștilor din domeniu. Se va evita, astfel, interpretarea politică a reformelor, fapt ce a dus, până acum, la blocarea oricăror măsuri benefice în sănătate.

ANMS va putea prelua o parte din atribuțiile ce țin de domeniul politicilor de sănătate ale altor instituții care lucrează acum disparat, necoordonat și ineficient, cum ar fi Școala Națională de Management Sanitar, Agenția Națională a Medicamentului, instituții ce vor putea să își desfășoare în continuare activitățile specifice, fără a fi forțate să preia activități pe care nu sunt capabile să le îndeplinească cu eficiență. De asemenea, ANMS va prelua activitatea CoNAS, instituție care s-a dovedit politizată și risipitoare a banilor publici.

Prezenta Propunere Legislativă va avea următorul impact socio-economic:

1. **Impactul macroeconomic** : nu este cazul.
2. **Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat** : nu este cazul.
3. **Impactul asupra mediului de afaceri** : nu este cazul.
4. **Impactul asupra mediului** : nu este cazul.
5. **Impactul financiar asupra bugetului consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cat și pe termen lung:** resursele financiare necesare activității ANMS vor putea fi acoperite, în parte, din fondurile ce se vor disponibiliza de la Școala Națională de Management Sanitar, Agenția Națională a Medicamentului și CoNAS.

Cheltuielile necesare înființării și funcționării ANMS vor aduce, cu siguranță, beneficii enorme prin **disponibilizarea treptată a peste 1 mlrd EUR anual din fondurile alocate sănătății**, care vor recăpăta o destinație utilă pacienților, prin stoparea actualelor deturnări, evitarea costurilor nejustificate, risipei, ineficienței, incompetenței și furturilor din sistem, prin adoptarea celor mai eficiente politici publice.

Doar **o treime din fondurile alocate Sănătății**, din cele 5 mlrd EUR alocate anual, sunt cheltuite pentru nevoile reale ale pacienților, restul de două treimi din fonduri fiind deturnate. **A doua treime din fondurile Sănătății**, în valoare de peste 1 mlrd EUR anual, este deturnată înapoi către stat, prin plata din banii Sănătății a TVA-ului mare din facturile de achiziții ale spitalelor și a impozitelor mari pe salarii ale angajaților din Sănătate. Returnarea acestor fonduri ar putea fi diminuată prin măsuri legislative privind: i) diminuarea cotei standard de 24% a TVA-ului, ii) aplicarea cotei reduse de 9% a TVA-ului la produsele destinate prevenției și iii) diminuarea impozitelor pe salarii.

A treia treime din fondurile Sănătății, în valoare de peste 1 mlrd EUR anual, este deturnată prin lipsa de reformă, lipsa unui management performant la nivelul superior al Sănătății, lipsa unor decizii adesea lipsite de fundamentare științifică și cost-eficientă, de multe ori eronate și cauzatoare de risipă.

6. **Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare:** La data intrării în vigoare a legii, orice atribuție a ANMS, care anterior se aflau în sarcina Agenției Naționale a Medicamentului, Comisiei Naționale de Acreditare a Spitalelor (CoNAS) sau Școlii Naționale de Sănătate Publică, revin, de drept, ANMS, Ministerul Sănătății urmând să identifice și să propună rezolvarea problemelor de suprapunere a atribuțiilor sau de patrimoniu.
7. **Măsuri de implementare:** prevede măsuri de punere în aplicare a legii de către autoritățile publice centrale și înființarea unor noi organisme.

Inițiator: **Senator Valeriu Todirașcu**

